

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์การบริหารงานบุคลากรนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การบริหารงานบุคลากรนักศึกษาของสถาบันฯ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรทั้งหมดประกอบด้วย

ผู้บริหารงานบุคลากรนักศึกษาระดับสถาบัน คณะ และวิทยาเขต อาจารย์ที่ปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษาระดับคณะและระดับวิทยาเขต นักศึกษาปริญญาตรีระดับคณะและระดับวิทยาเขต

1.1 ผู้บริหารงานบุคลากรนักศึกษาระดับสถาบัน ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และผู้อำนวยการกองบริการ

1.2 ผู้บริหารงานบุคลากรนักศึกษาระดับคณะ จำนวน 11 คณะ คือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์บางพระ คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช คณะบริหารธุรกิจ คณะคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรม คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง ผู้วิจัยเลือกศึกษาเพียง 6 คณะ ส่วนอีก 5 คณะ ที่ผู้วิจัยไม่เลือกศึกษา โดยมีเหตุผลดังนี้

1. คณะศึกษาศาสตร์ เป็นคณะที่ไม่มีนักศึกษาเรียนถึงระดับปริญญา แต่ยังเป็นคณะที่ให้บริการทางวิชาการอยู่
2. คณะศิลปศาสตร์ ที่ให้บริการทางวิชาการอยู่
3. คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ ไม่ใช่คณะที่อยู่ในข้อคิดโดยตรงของสถาบัน เป็นเพียงคณะสมทบของวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

4. คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช เป็นคณะที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกับ วิทยาเขตภาคใต้ที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาแล้ว ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษา ที่คณะเกษตรศาสตร์บางพระ

5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง เป็นคณะที่ยังไม่มีสถานที่เรียนเป็น ของตนเอง

1.3 อาจารย์ที่ปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะ จำนวน 26 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษาของวิทยาเขต จำนวน 21 วิทยาเขต ผู้วิจัยเลือกศึกษาเพียง 4 วิทยาเขต โดยเลือกเฉพาะวิทยาเขตที่เปิดสอนหลายสาขาวิชาและเป็น สาขาวิชาที่ขึ้นกับคณะมากที่สุด ได้แก่วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตภาคใต้ และวิทยาเขตภาคพายัพ

2.2 อาจารย์ที่ปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษาของวิทยาเขต จำนวน 36 คน

2.3 นักศึกษาปริญญาตรี ปี 4 หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ ประจำปีการศึกษา 2537 ที่ศึกษาอยู่ในคณะและวิทยาเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3,167 คน ใช้ตาราง สำเร็จรูปของ Yamane มีความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ + ร้อยละ 5 (อ้างใน อุตุนพร (ทองอุไทย) จามรมาน, 2530) ซึ่งได้นิยามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

จากการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารงานบุคลากรนักศึกษา จำนวน 12 คน ได้แก่

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา 1 คน

ผู้อำนวยการกองบริการ 1 คน

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะ 6 คน

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษาของวิทยาเขต 4 คน

2. อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา จำแนกตามคณะ วิทยาเขต จำนวน รวม 62 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเป็นจำนวน 62 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ร้อยละ 100.00 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อาจารย์ผู้สอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คณะ วิทยาเขต กองบริการ

คณะ วิทยาเขต กองบริการ	จำนวนแบบ สอบถามส่งไป	จำนวนแบบ สอบถามได้รับคืน	ร้อยละ
1. คณะเกษตรศาสตร์บางพระ	7	7	100.00
2. คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี	4	4	100.00
3. คณะบริหารธุรกิจ	4	4	100.00
4. คณะศึกษาศาสตร์	3	3	100.00
5. คณะศิลปกรรม	6	6	100.00
6. คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร	2	2	100.00
7. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	10	10	100.00
8. วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11	11	100.00
9. วิทยาเขตภาคใต้	9	9	100.00
10. วิทยาเขตภาคพายัพ	6	6	100.00
รวมทั้งสิ้น	62	62	100.00

3. นักศึกษาปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ในคณะและวิทยาเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3,167 คน ใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane ที่ความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้คลาดเคลื่อนได้ + ร้อยละ 5 (อ้างใน อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย หลังจากนั้นได้จัดสรรส่วนกลุ่มตัวอย่างตามคณะและวิทยาเขต เพื่อให้ได้จำนวนรวมดังกล่าวจากตัวแทนของนักศึกษาดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 นักศึกษาจำแนกตามคณะ วิทยาเขต

คณะและวิทยาเขต	ประชากร	(1)	(2)
		กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง
1. คณะเกษตรศาสตร์บางพระ	427	47	47
2. คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี	639	71	71
3. คณะบริหารธุรกิจ	589	65	65
4. คณะศึกษาศาสตร์	220	24*	30
5. คณะศิลปกรรม	295	32	32
6. คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร	93	10*	30
7. วิทยาเขตเทคโนโลยีนครปฐม	282	31	31
8. วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	218	24*	30
9. วิทยาเขตภาคใต้	180	20*	30
10. วิทยาเขตภาคพายัพ	224	24*	30
รวมทั้งสิ้น	3,167	348	396

หมายเหตุ : (1) กรณีจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่ถึง 30 เพิ่มให้เป็น 30 เพื่อให้
จะได้มีผลต่อการวิเคราะห์
(2) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนรวมของกลุ่มตัวอย่าง
เปลี่ยนไปด้วย

ตารางที่ 3 นักศึกษาจำแนกตามคณะ วิทยาเขต

คณะและวิทยาเขต	จำนวนแบบ สอบถามส่งไป	จำนวนแบบ สอบถามได้รับคืน	ร้อยละ
1. คณะเกษตรศาสตร์บางพระ	47	36	76.60
2. คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี	71	64	90.14
3. คณะบริหารธุรกิจ	65	52	80.00
4. คณะศึกษาศาสตร์	32	30	100.00
5. คณะศิลปกรรม	32	28	93.75
6. คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร	30	28	93.33
7. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	31	30	96.74
8. วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	30	30	100.00
9. วิทยาเขตภาคใต้	30	30	100.00
10. วิทยาเขตภาคพายัพ	30	30	100.00
รวมทั้งสิ้น	396	360	90.91

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคลากรนักศึกษา เช่น คู่มือศึกษาระเบียบของสถาบัน และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่จะให้รายละเอียดและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานบุคลากรนักศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นและทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 12 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารงาน การดำเนินงาน และปัญหาในการบริหารงานกิจการนักศึกษาของสถาบันฯ โดยข้อคำถามครอบคลุมถึงประเด็น ดังต่อไปนี้

- 2.1 นโยบายและปรัชญา
- 2.2 หลักในการบริหารงานบุคลากรนักศึกษา
- 2.3 โครงสร้างการบริหารงานบุคลากรนักศึกษา
- 2.4 การดำเนินงานบุคลากรนักศึกษา
- 2.5 แนวคิดในการพัฒนานักศึกษา
- 2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน
- 2.7 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข

3. แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย การสัมภาษณ์ และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แบบสอบถามมีจำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อคณะ วิทยาเขตที่สังกัด เพศ อายุ ระยะเวลาการทำงาน วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การอบรมการสัมมนา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรนักศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 85 ข้อ ข้อคำถามครอบคลุมด้านการบริหารงาน การดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงานบุคลากรนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารงานบุคลากรนักศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม
จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านการดำเนินงานบุคลากรนักศึกษา ครอบคลุมงาน 4 งาน คือ
  - 2.1 งานบริการและสวัสดิการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 32 ข้อ
  - 2.2 งานควบคุม (งานวินัย) ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ
  - 2.3 งานกิจกรรมนักศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 17 ข้อ
  - 2.4 งานสอนเสริม ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานบุคลากรนักศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 10 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานบุคลากรนักศึกษา แบ่ง เป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อคณะ วิทยาเขตที่สังกัด เพศ ภูมิลำเนา ที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ระยะเวลาการเดินทาง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านต่าง ๆ ของสถาบันลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 50 ข้อ ข้อคำถามครอบคลุมงาน 4 ด้าน คือ

1. ด้านงานบริการและสวัสดิการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 27 ข้อ
2. ด้านงานควบคุม (งานวินัย) ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ
3. ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ
4. ด้านงานสอนเสริม ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุง และแก้ไขด้านภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบ ความครอบคลุมของเนื้อหา และผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. ดร.วิจิตร สิ้นสิริ อธิการบดีประจำภาคศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
2. ดร.สมสุข วีระพิจิตร รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นางกอบแก้ว สิงห์ดี หัวหน้างานบริการและสวัสดิการ กองกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ชงชัย ลาวรรณ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประไพ นวลแสง รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้กับอาจารย์ จำนวน 10 คน นักศึกษา จำนวน 35 คน เพื่อตรวจสอบในเรื่องภาษาและปัญหาในการตอบ เพื่อจะได้ปรับปรุง แก้ไขอีกครั้งก่อนการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อของหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอความร่วมมือจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานบุคลากรนักศึกษาของสถาบันฯ จำนวน 12 คน ดังนี้

ผู้บริหารงานบุคลากรนักศึกษา	วันที่สัมภาษณ์
1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาเขตภาคพายัพ	20 มิ.ย.37
2. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	22 มิ.ย.37
3. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ	27 มิ.ย.37
4. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์บางพระ	28 มิ.ย.37
5. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาเขตภาคใต้	31 มิ.ย.37
6. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4 ก.ค.37
7. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ	5 ก.ค.37
8. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี	12 ก.ค.37
9. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร	15 ก.ค.37
10. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะคหกรรมศาสตร์	18 ก.ค.37
11. ผู้อำนวยการกองบริการ	19 ก.ค.37
12. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศิลปกรรม	20 ก.ค.37

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และได้ผลจากการรวบรวมแบบสอบถามดังนี้

2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับงานบุคลากรนักศึกษา จำนวน 62 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 62 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100.00

2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานบุคลากรนักศึกษา จำนวน 390 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 360 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 90.91

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS : Statistical Package for the Social Sciences) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาของสถาบัน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานบุคลากร นักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและเสนอเป็นความเรียง

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

การแปลค่าของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารงานบุคลากร นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแจกตามคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความคิดเห็น สำหรับอาจารย์และนักศึกษา ในตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ดังนี้

ตอนที่ 2

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นปัญหามากกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด